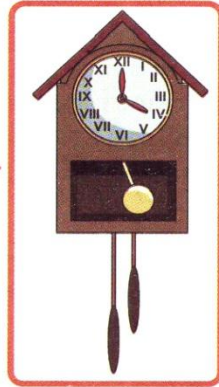

Roma Rakamları

VI. SOKAK

III-A

VIII-A

14.IV.2006

Yukarıdaki şekil ve nesneleri inceleyelim. Üzerindeki rakamların nasıl yazıldığına dikkat edelim.

Yukarıda kullanılan ve bizim kullandığımız rakamlara karşılık gelen bu işaretlere **“Roma Rakamları”** denir.

Roma rakamlarının 1'den 10'a kadar yazımı şöyledir.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X

Roma Rakamlarının Yazılış Kuralları:

- Roma rakamlarında sıfır (0) yoktur.
- Roma rakamlarında basamak kavramı yoktur.
- I, V, X temel Roma rakamlarıdır.
- I ve X rakamları üç defadan fazla yan yana yazılamaz.
III = 3, XXX = 30, II = 2, XX = 20, X = 10

- V ve X rakamlarının sağına yazılan rakamlar toplanarak okunur.

$$XIII = 10 + 1 + 1 + 1 = 13$$

$$XXII = 10 + 10 + 1 + 1 = 22$$

$$XV = 10 + 5 = 15$$

$$XVII = 10 + 5 + 1 + 1 = 17$$

$$VIII = 5 + 1 + 1 + 1 = 8$$

$$XI = 10 + 1 = 11$$

Aşağıda verilen sayıları Roma rakamı olarak yazalım.

$$35 = \dots\dots\dots$$

$$27 = \dots\dots\dots$$

$$18 = \dots\dots\dots$$

$$21 = \dots\dots\dots$$

Aşağıda verilen Roma rakamlarını sayı olarak yazalım.

$$XXXVIII = \dots\dots\dots$$

$$XXVI = \dots\dots\dots$$

$$VIII = \dots\dots\dots$$

$$XVI = \dots\dots\dots$$

- V ve X rakamlarının soluna yazılan rakamlar çıkarılarak okunur.

$$IX = 10 - 1 = 9$$

$$XIX = 10 + (10 - 1) = 19$$

$$XIV = 10 + (5 - 1) = 14$$

$$IV = 5 - 1 = 4$$

Aşağıda verilen sayıları Roma rakamı olarak yazalım.

$$17 = \dots\dots\dots$$

$$4 = \dots\dots\dots$$

$$19 = \dots\dots\dots$$

$$21 = \dots\dots\dots$$

Aşağıda verilen Roma rakamlarını sayı olarak yazalım.

$$XXXIV = \dots\dots\dots$$

$$XXV = \dots\dots\dots$$

$$XVIII = \dots\dots\dots$$

$$XIV = \dots\dots\dots$$

Aşağıdaki tabloyu inceleyelim. 1'den 30'a kadar sayıların Roma rakamı olarak karşılıklarını, noktalı yerlere yazarak tabloyu tamamlayalım.

1	2	4	5	6	7	8	9	10
I	II	III	V	VII	VIII	IX
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
XI	XV	XVI	XVIII	XIX	XX
21	23	24	26	27	28	30
.....	XXII	XXV	XXVI	XXVIII	XXIX

Verilen doğal sayılardan önce ve sonra gelen sayıları Roma rakamlarını kullanarak yazalım.

XXIV	25	XXVI
.....	29
.....	17

.....	26
.....	11
.....	38

1. Verilen Roma rakamlarını, büyükten küçüğe doğru sıralayalım. Sıralamayı doğal sayı olarak yazalım.

XV - XVIII - XIX - XXII 22 - 19 - 18 - 15
 XIV - XVI - XII - XIII - - -
 XXIX - XXXI - XXIV - XXII - - -
 II - IX - XIV - IV - - -

2. Verilen doğal sayıları, küçükten büyüğe doğru sıralayalım. Sıralamayı Roma rakamlarıyla yazalım.

13 - 27 - 29 - 11 XXIX - XXVII - XIII - XI
 20 - 22 - 25 - 15 - - -
 26 - 38 - 24 - 10 - - -
 33 - 13 - 23 - 9 - - -

Ek Bilgi

Üçüncü sınıflar için Roma rakamları I, V, X'e kadardır. Ancak bilgi olarak ve merak gidermek için diğer Roma rakamları da şunlardır.

1	5	10	50	100	500	1000
I	V	X	L	C	D	M

Diğer Roma rakamları da, sağına ve soluna kendinden küçük rakamlar eklenerek veya çıkarılarak elde edilirler.

LX = 60
 CCC = 300
 LXX = 70
 CLX = 160
 CCX = 210

DXII =
 CVII =
 DXL =
 XLI =
 CCLI =

138 =
 525 =
 69 =
 334 =
 172 =

1. Aşağıdaki sayıları Romen rakamları ile yazınız.

1	→	6	→	11	→	16	→
2	→	7	→	12	→	17	→
3	→	8	→	13	→	18	→
4	→	9	→	14	→	19	→
5	→	10	→	15	→	20	→

2. Aşağıdaki Romen rakamlarını kullandığımız rakamlarla yazınız.

I	→	III	→	IX	→	XVIII	→
V	→	IV	→	XI	→	XIX	→
X	→	VI	→	XIII	→	XX	→

3. Aşağıdaki Romen rakamlarından hangisinin karşılığı yanlış yazılmıştır? İşaretleyiniz.

VX
15

XVI
16

XVIII
18

XIX
19

4. Aşağıdaki abaküslerde gösterilen sayıları Romen rakamlarıyla yazınız.

